

Ketenregio: Noord Holland Noord

Coördinator: Hanneke Bonfrer

In 2014 heeft Vilans in opdracht van het Ministerie van VWS voor de derde keer de meting 'Netwerkindicatoren Dementie 2013' uitgevoerd. Zo brengen we elke twee jaar in beeld hoe de netwerken dementie ervoor staan op de verschillende domeinen uit de Zorgstandaard Dementie.

In totaal hebben 68 van de 85 ketens de online vragenlijst ingevuld. De meting van 2011 werd door 55 ketens ingevuld, de meting van 2009 door 36 ketens. Dat betekent dat we dit jaar de hoogste respons tot nu toe hebben!

In deze rapportage vindt u - naast de resultaten van uw eigen keten (zie ook de voorgaande rapportage) - de resultaten van alle 68 ketens samen afgezet tegen de normen in de Zorgstandaard. Daarnaast beschrijven we ook kort de ontwikkelingen op de verschillende domeinen. Het is beslist niet onze bedoeling een oordeel te geven over uw keten. Deze rapportage is vooral bedoeld om de resultaten van uw keten te vergelijken met de resultaten van alle ketens samen. Als keten bent u zich hierdoor bewuster van hoe uw keten scoort in vergelijking met de andere ketens die deelgenomen hebben aan de meting.

Eind september publiceren we de uitgebreide 'benchmark' rapportage met de resultaten van alle 68 ketens samen. Ook vergelijken we dan enkele resultaten met die van de vorige meting (2011).

Methodie

Voor de vragenlijst 'Netwerkindicatoren Dementie 2013' hebben we de vragenlijst van 2011 als startpunt genomen. We hebben de vragenlijst gebruiksvriendelijker gemaakt op basis van de ervaringen van vorige jaren en de reacties van de klankbordgroep van het Landelijk Netwerk Dementie (LND). Ook het gebruiksgemak en de toepasbaarheid van de set hebben we verbeterd. Zo is de vragenlijst voor 2013 ontstaan: gemakkelijker in het gebruik en korter. Door deze wijzigingen is ook de normering (ofwel het toekennen van scores) van de vragen aangepast. Dit alles in overleg met de klankbordgroep.

De vragen binnen de tien netwerkindicatoren zijn onderverdeeld in zeven domeinen:

1. **Vroege ondersteuning en preventie:** afspraken met gemeenten over informatie, voorlichting en steun, de wijze van samenwerking met gemeenten en de vindbaarheid van informatie voor cliënten, mantelzorgers en professionals.
2. **Diagnostiek:** beschikbaarheid van informatie over het totale aantal gediagnosticeerde mensen, het aantal nieuw gediagnosticeerde mensen, afspraken over het vervolgtraject, specifiek aanbod en huidig beleid, de aanwezigheid van een registratiepunt en het gebruik hiervan.
3. **Casemanagement:** het aantal cliënten met een casemanager, het gebruik van een integraal zorgplan, de financiering van de casemanager en de tevredenheid over het casemanagement.
4. **Behandeling, begeleiding en steun:** de aanwezigheid van diverse samenwerkingsafspraken.
5. **Levering zorg en diensten:** de aanwezigheid van vormen van respijtzorg, de voorlichting hierover en of dit aanbod voldoende is, een vast aanspreekpunt, een minimaal aantal zorgverleners en crisishulp (zoals inbedding in de keten het aantal crisisopnamen).
6. **Ketenzorg bij dementie:** alles wat komt kijken bij de organisatie en borging van de keten zoals het draagvlak, de gezamenlijke afspraken, verantwoordelijkheden en doelen, ketenpartners, stuurgroep en de toerusting rond de transitie AWBZ - Wmo.

7. **Cliëntperspectief:** de nadruk ligt op de Dementiemonitor Mantelzorg en het monitoren van de belasting van de mantelzorgers.

De eerste zes domeinen komen overeen met de hoofdstukken van de Zorgstandaard Dementie. Het domein ‘cliëntperspectief’ is vanwege het belang toegevoegd.

Analyse

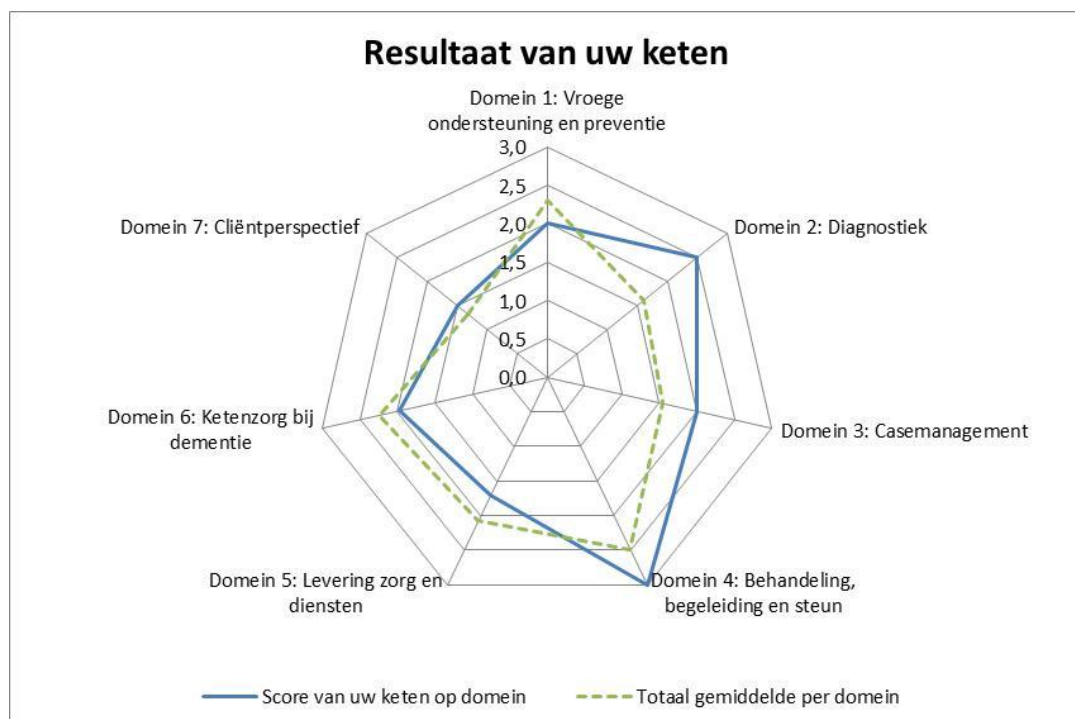
Een overzicht van de verschillende domeinen vindt u in de bijlage (‘koppeling vragen en domeinen en te behalen score’). Onder elk van deze domeinen staan de vragen die u heeft ingevuld én die mee zijn genomen in het scoren van de keten op de verschillende netwerkindicatoren. Op deze manier kunt u zien welke vragen bij welk domein horen en waar de scores van uw keten op gebaseerd zijn. Zo kunt u de scores gemakkelijk interpreteren. De ‘open’ vragen hebben we niet meegenomen in de scores. Deze vragen vindt u ook niet terug in deze rapportage, maar komen aan bod in de uitgebreide (‘benchmark’) rapportage die in september 2014 zal verschijnen.

Resultaten

De resultaten zijn weergegeven in een spinnenweb. Dit spinnenweb illustreert de scores van uw keten én de (gemiddelde) scores van alle ketens samen op de verschillende domeinen. Zo weet u waar uw keten staat in relatie tot het gemiddelde van alle ketens. U ziet in hoeverre uw keten en alle ketens samen voldoen aan de norm per domein uit de Zorgstandaard Dementie.

De resultaten geven inzicht in de huidige stand van zaken in uw keten én die van alle ketens samen. Hiermee kunt u richting geven aan verbeteringen. Ons uitgangspunt, de Zorgstandaard, beschrijft de optimale zorg en ondersteuning. De lat ligt dus hoog. Een maximale score van 3,0 is zeldzaam.

In figuur 1 ziet u de resultaten van uw keten én alle ketens samen. Per domein is een score toegekend. De blauwe lijn geeft de stand van zaken van uw keten in 2013 weer op de verschillende domeinen. De groene stippellijn vormt de gemiddelde score van alle ketens samen. U ziet per domein dus uw eigen score (de blauwe lijn) en de gemiddelde score van alle ketens samen (de groene stippellijn).

Figuur 1. Gemiddelde scores voor keten Noord Holland Noord en alle ketens samen per domein in 2013.

Toelichting van de resultaten

1. Vroege ondersteuning en preventie

Uw keten scoort 2,0 op een schaal van 0 tot 3.

De ketens samengenomen, scoren gemiddeld 2,3 op een schaal van 0 tot 3.

Ontwikkelingen

De ketens zijn zich blijven inspannen om vroege ondersteuning en preventie onder de aandacht te brengen. Er is steeds meer duidelijkheid over preventie vanuit de medische hoek. De zorg- en welzijnssector heeft steeds meer belangstelling voor preventie vanuit psychosociaal perspectief.

2. Diagnostiek

Uw keten scoort 2,5 op een schaal van 0 tot 3.

De ketens samengenomen, scoren gemiddeld 1,6 op een schaal van 0 tot 3.

Ontwikkelingen

Het centraal registeren van de diagnose en het vervolg daarop kan beter. De inrichting van het centrale register in het Deltaplan Dementie zal zeker een positieve impuls hebben. Wat opvalt is dat veel ketens weliswaar afspraken hebben over diagnostiek (wie en waar), maar dat het naleven van de afspraken beter kan. Jong-dementerenden zijn weliswaar in beeld, maar door hun relatief kleine volume is het voor veel ketens lastig om een passend (zorg)aanbod te formuleren.

In de vragenlijst zijn vragen opgenomen over de prevalentie en incidentie van mensen met dementie. Graag informeren we u over de landelijke prevalentie- en incidentie cijfers van mensen met dementie. Regionale prevalentie- en incidentie cijfers zijn helaas niet publiekelijk beschikbaar. Op 1 januari 2011 waren er naar schatting 51.900 mensen met dementie bekend bij de huisarts. Het gaat hier om mensen die contact hebben met de huisarts vanwege hun ziekte. Mensen die lange tijd geen contact hebben met de huisarts zijn in deze prevalentie niet meegeteld.

Het aantal nieuwe gevallen (incidentie) van dementie is geschat op 12.700 mensen. Dit gaat over mensen met dementie die thuis wonen of in een verzorgingshuis. Mensen met dementie in een verpleeghuis zijn niet meegenomen.¹

3. Casemanagement

Uw keten scoort 2,0 op een schaal van 0 tot 3.

De ketens samengenomen, scoren gemiddeld 1,5 op een schaal van 0 tot 3.

Ontwikkelingen

Casemanagement is in alle ketens aanwezig en heeft een professionaliseringslag doorgemaakt. Zo is er een beroepsvereniging opgericht en een functieprofiel verschenen. Door de overheveling van veel taken naar de Wmo, het inrichten van (sociale) wijkteams en de veranderende positie van de wijkverpleegkundige zijn casemanagement en een gedeeld zorgplan hot issues.

¹ Bron: <http://www.nationaalkompas.nl/gezondheid-en-ziekte/ziekten-en-aandoeningen/psychische-stoornissen/dementie/omvang/>

4. Behandeling, begeleiding en steun

Uw keten scoort 3,0 op een schaal van 0 tot 3.

De ketens samengenomen, scoren gemiddeld 2,5 op een schaal van 0 tot 3.

Ontwikkelingen

Het inzichtelijk maken van het aanbod van behandeling, begeleiding en steun staat in veel ketens op de kaart. Blijvend punt van aandacht is dat ketenpartners deze informatie ook delen met elkaar. Deskundigheidsbevordering op het gebied van dementie wordt vooral gemist in de opleidingen voor verzorgend personeel. De meldpunten ouderenmishandeling zijn ingebed in de lokale afdelingen SHG (Stichting Huiselijk Geweld). Het is voor de ketens echter onduidelijk om hoeveel meldingen het gaat en welk vervolg een melding krijgt.

5. Levering zorg en diensten

Uw keten scoort 1,7 op een schaal van 0 tot 3.

De ketens samengenomen, scoren gemiddeld 2,1 op een schaal van 0 tot 3.

Ontwikkelingen

Ook de afgelopen twee jaar is het onvoldoende gelukt het aantal hulpverleners rond een cliënt(-systeem) te verminderen. Respijtzorg staat bij veel ketens onder druk. Technologie en domotica krijgen steeds meer belangstelling van de overheid en de technische mogelijkheden nemen toe, maar ketens hebben last van onduidelijkheid over de financiering van technologie. Bestaande stimuleringsregelingen en beleidsregels verdwijnen, het is onbekend wat ervoor in de plaats komt.

6. Ketenzorg bij dementie

Uw keten scoort 2,0 op een schaal van 0 tot 3.

De ketens samengenomen, scoren gemiddeld 2,2 op een schaal van 0 tot 3.

Ontwikkelingen

Dementieketens heroriënteren zich op hun ketenafspraken. Veel ketens realiseren zich dat samenwerking met verschillende partners blijvend om onderhoud vraagt. Op diverse plaatsen onderzoeken ketens de samenwerking en verbinding met andere ketens, zoals palliatieve zorg, kwetsbare ouderen en CVA.

7. Cliëntperspectief:

Uw keten scoort 1,5 op een schaal van 0 tot 3.

De ketens samengenomen, scoren gemiddeld 1,3 op een schaal van 0 tot 3.

Ontwikkelingen

Ketens hebben steeds meer belangstelling voor de Dementiemonitor Mantelzorg. De uitkomst van de dementiemonitor 2014 laat onverminderd een zware belasting voor mantelzorgers zien. Ook blijkt dat het Wmo-loket nog relatief onbekend is en blijft communicatie met en onderlinge afstemming tussen zorgverleners een blijvend punt van aandacht. Hoe de ketens de uitkomsten van de dementiemonitor delen en bespreken is niet bekend.

Samengevat resultaten Noord Holland Noord

- Uw keten resultaat op domein 1,5 en 6 ligt onder het gemiddelde van alle ketens samen.
- Uw keten resultaat op domein 2,3,4 en 7 ligt boven het gemiddelde van alle ketens samen.

Vooruitblik

Deze meting laat de scores van uw keten zien. In relatie tot de normen in de Zorgstandaard Dementie en tot de andere ketens in Nederland. De benchmark, waarin de ketens met elkaar worden vergeleken, volgt eind september.

Vilans werkt aan een vertaalslag van de normen in de Zorgstandaard naar werkende zorgprogramma's. Dat kunnen we niet zonder inbreng van de ketens. Wilt u met ons meedenken? Of heeft u vragen of opmerkingen? Neem dan contact met ons op via netwerkdementie@vilans.nl